

PÄÄTÖS

Nro 18/2021
Dnro ESAVI/31267/2020

22.1.2021

ASIA

Eläinsuojan ympäristöluvan muuttaminen, Salo

HAKIJA

Isotalon kasvattamo Oy
Korkkalliontie 74
25380 REKIJOKI

Y-tunnus: 2408563-5

TOIMINTA

Hakemus koskee tilalla pidettävien eläinten määrien muuttamista. Tilalla harjoitetaan kananmunan tuotantoa ja naudanlihan tuotantoa sekä kasvatetaan kasvatuskanoja. Toiminta sijaitsee Salon kaupungissa kiinteistöillä Nurmela 734-700-4-83, Kantola 734-700-4-95 ja Yliheikkilä 734-700-4-101.

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 30.1.2020.

Luvan hakemisen peruste

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin perusteella.

Toiminnan luvanvaraisuus

Toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 11a) perusteella (direktiivilaitos).

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 ja 35 §:ien ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Kaavoitus

Hakemuksen tarkoittamalla alueella ei ole voimassa olevaa yleis- eikä asemakaavaa.

Nurmelan tila sijaitsee Salon seudun maakuntakaavassa Uskelanjokilaakson maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

Päätökset ja sopimukset

Voimassa olevat ympäristöluvut

Isotalon kasvattamo Oy:llä on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 17.9.2010 myöntämä lainvoimainen ympäristölupa (nro 47/2010/3, dnro ESAVI/302/04.08/2010) 240 lihanaudan, 13 400 munituskanan ja 100 000 kasvatuskanan eläinsuojalle. Luvan mukaan tilalla voidaan lisäksi pitää joko 180 nuorkarjapaikkaa tai 960 lihasikapaikkaa.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 28.6.2017 antamallaan lausunnolla hyväksynyt toiminnanharjoittajan esityksen ympäristöluvan mukaisen toiminnan muuttamisesta siten, että tilalla saa pitää 304 lihanautaa, 13 400 munivaa kanaa ja 40 000 kasvatuskanaa.

Lausunnon mukaan eläinmäärät tulee päivittää ympäristölupaan BAT-päätelmien yhteydessä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 6.11.2020 tarkistanut Isotalon kasvatamo Oy:n ympäristöluvan uusien BAT-päätelmien vuoksi (nro 392/2020, dnro ESAVI/3274/2020).

Toiminta

Tuotanto ja tuotteet

Nautakasvattamot

Tilalla on nautojen kasvatusta varten neljä kasvattamorakennusta, joissa on tilat 400 lihanaudalle (6–24 kk) ja 160 nuorkarjalle (< 6 kk). Lihanautojen loppukasvattamot ovat kylmätiloja.

Tilalla on kaksi kuivikelantajärjestelmällä toimivaa vinokuivikekasvattamoa, joissa on yhteensä noin 260 lihanautapaikkaa. Kasvattamoissa on kaltevat pohjat. Eläinten liikkuminen valuttaa lantaa ja kuivikepohjaa alaspäin lantakouruun, josta lanta kerätään talteen. Talviaikaan lanta kerätään kourusta viikoittain ja kesäaikaan joka toinen viikko. Kuivikkeena vinokuivikekasvattamoissa käytetään olkea. Lihanautojen vinokuivikekasvattamoita ei pestä lainkaan.

Lisäksi tilalla on ritilänavetta, jossa on paikat 140 lihanaudalle. Ritilänavetta toimii lietelantajärjestelmällä, jossa lannan poistaminen lantakäytävältä hoidetaan lantaraapalla kerran päivässä. Ritilänavettaa pestään harvoin ja ritilänavetan pesuvedet (0,5 m³/pesukerta) johdetaan lietesäiliöön.

Vasikkakasvattamossa ja välikasvattamossa on yhteensä noin 160 paikkaa. Molemmat kasvattamot toimivat kuivikelantajärjestelmällä. Kuivikkeena käytetään turvetta ja olkea. Vasikkakasvattamo ja välikasvattamo pestään noin kaksi kertaa vuodessa. Pesuvedet imeytetään turpeeseen.

Tilalla valmistetaan esikuivattua säilörehua noin 1 500 tonnia vuodessa pyöröpaaleissa. Murskesäilötty vilja (500 tonnia vuodessa) varastoidaan muovituubissa. Pilaantunut rehu varastoidaan kuivalantalassa.

Kuivikepohjaisissa kasvattamoissa on luonnollinen ilmanvaihto ja avoharjat. Ritilänavetassa ja vasikkakasvattamossa on koneellinen ilmastointi, jossa poistohormit sijaitsevat katolla ja korvausilma otetaan räystäiden alta.

Eläimiä ei laidunneta eikä tilalla ole jaloittelutarhoja. Tilalla tuotetaan muutoksen jälkeen noin 100 tonnia naudanlihaa vuodessa.

Munituskanala

Munituskanala on virikehäkkikanala ja siellä on paikat 13 400 munituskannalle. Lanta poistetaan munituskanalasta lantakuljettimella kolme kertaa

viikossa. Munituskanalassa lantakuljetin kuljettaa lannan kanalasta putkea pitkin suoraan kärryyn, jolla lanta kuljetetaan kuivalantalaan.

Munituskanala pestään noin joka toinen vuosi. Pesuvedet ($5 \text{ m}^3/\text{pesukerta}$) ohjataan imuvaunulla lantakuljettimesta lietesäiliöön. Eteisen ja munanpakkaushuoneen jätevedet menevät sakokaivojärjestelmään.

Kanojen tehdasrehut varastoidaan rehusiiloissa.

Munituskanalassa on koneellinen ilmastointi, jossa poistohormit sijaitsevat katolla ja seinällä. Korvausilma otetaan räystääiden alta. Lisäksi tuloaukkoja on myös katolla hellejaksoja varten.

Kananmunia tuotetaan noin 250 000 kiloa vuodessa.

Kasvatuskanala

Tilalla kasvatetaan kananuorikkoja kananmunantuottajien tarpeeseen. Toiminnanharjoittajan mukaan olemassa olevassa ympäristöluvassa (nro 47/2010/3) mainittua uutta kasvatuskanalaa ei toteuteta. Tilan kasvatuskanalassa on paikat 40 000 kasvatuskanalle. Lanta poistetaan kasvatuskanalasta lantakuljettimella 1–5 kertaa viikossa kananuorikoiden iästä riippuen. Lantakuljetin kuljettaa lannan kanalasta putkea pitkin suoraan kärryyn, jolla lanta kuljetetaan kuivalantalaan.

Kasvatuskanala pestään jokaisen kasvatuserän jälkeen kuumalla vedellä. Pesuvedet ($13 \text{ m}^3/\text{a}$) johdetaan lantakuljettimeen, josta pesuvedet imetään imuvaunulla pois ja kuljetetaan lietesäiliöön.

Kasvatuskanalassa on koneellinen ilmastointi, jossa poistohormit sijaitsevat katolla ja korvausilma otetaan räystääiden alta.

Kananuorikoita tuotetaan noin 30 000 vuodessa.

Lannanvarastointi

Tilalla on käytössä kattamaton kuivalantala, joka on tavallaan jaettu yläosaan ja alaosaan. Lantalan pohja kaartuu maastonmuotojen vuoksi kaltevasti alaspäin lantalan ylä- ja alaosan välillä. Nautakasvattamoista kuivikelanta kipataan pääsääntöisesti kuivalantalan ylempään osaan, josta lanta siirretään lantalan alaosaan kurottajalla. Toiminnanharjoittajan mukaan kaikki varastoitava kuivikelanta mahtuu kuivalantalan alaosaan, eikä yläosassa näin ollen ole tarvetta varastoida pysyvämmiin lantaa. Kuivalantalan pinta-ala on noin $2\,080 \text{ m}^2$. Aivan kuivalantalan yläosassa on betoni-pohja, joka jatkuu alaosaan asfalttipohjana. Kuivalantalan alaosan reunat ovat betonia ja seinämien korkeus on noin 100 cm. Kuivalantalan yläosassa navettarakennusten kohdalla olevat seinämät on tehty valuhar-koista ja ne ovat korkeampia (keskikorkeus noin 150 cm). Kuivalantalan yläosan alue rajautuu osittain betoniseen $2\,000 \text{ m}^3$:n lietesäiliöön. Kuivalantalan valumavedet on lantalan pohjan kallistuksilla ohjattu tähän

lietesäiliöön. Lantalan pohja viettää lietesäiliölle päin siten, että korkeusero lantalan takakulmasta lietesäiliön reunaan on noin 60 cm. Lietesäiliön reunaan on tehty aukko, josta valumavedet pääsevät valumaan säiliöön.

Tilalla on käytössä kaksi betonista lietesäiliötä (2 000 m³ ja 900 m³). Lietekuilujen tilavuus on noin 400 m³. Lantalan vieressä sijaitseva 2 000 m³:n lietesäiliö sijaitsee nautakasvattamorakennusten tasoon verrattuna maastonmuodoltaan alemmalla tasolla. 900 m³:n säiliö sijaitsee ritilänavetan päädyn lähellä samalla tasolla nautakasvattamorakennusten kanssa. Kaikki toiminnassa muodostuva lietelanta ohjataan ensin tähän 900 m³:n lietesäiliöön, joka täytetään padotuksen jälkeen altapäin. 2 000 m³:n lietesäiliö täytetään päältä päin pumppaamalla lietettä pienemmästä lietesäiliöstä tarpeen mukaan yleensä kerran vuodessa kevättalvella. Lietesäiliöitä ei ole katettu, mutta lietteen pinnalle muodostuu naudän lannasta luonnollinen kuorettuma. Lietesäiliöitä ei ole aidattu, mutta aitaus suoritetaan toiminnanharjoittajan mukaan vuonna 2021.

Lannan kuormaaminen nautakasvattamoista tapahtuu asfaltoidulla alustalla. Munituskanalassa ja kasvatuskanalassa lanta ohjataan hallien sisältä tulevia putkia pitkin suoraan kärryyn, jossa lanta kuljetetaan kuivalantalaa. Putkien alla on sorapohja. Kuivalantalassa kuormaaminen tapahtuu lantalan laajalla asfaltoidulla alueella. Lietesäiliöiden edustat on asfaltoitu niiltä kohdin, joissa kuormaaminen tapahtuu. Kuivalantala tyhjennetään kokonaan tyhjäksi keväällä, lietesäiliöt keväällä ja kesällä.

Lannan hyödyntäminen

Kuivikelanta levitetään keväällä ennen kylvöä ja syksyllä heti sadonkorjuun jälkeen. Lietelantaa levitetään säilörehunurmille kesäaikana heti sadonkorjuun jälkeen. Levitysajankohdat ovat viikoilla 16–29 ja 33–41.

Toiminnanharjoittajalla on käytössä lannan levitysalaa lannan luovutussovimukset mukaan luettuna noin 890 hehtaaria, joista omaa peltoa on noin 96 hehtaaria ja vuokrapeltoja noin 80 hehtaaria.

Viimeisimmät viljavuustutkimukset toiminnanharjoittajan hallinnassa olevilta pelloilta on tehty toukokuussa 2019. Lohkolla Heikkilä/Pikkuheikkilä fosforiarvo oli arveluttavan korkea ja loholla Kulmala fosforiarvo oli korkea. Toiminnanharjoittajan hallinnassa olevista pelloista yksi vuokrapelto sijaitsee Omenojärven II-luokan pohjavesialueella. Kyseisille pelloille ei ole levitetty lantaa.

Veden otto

Tuotantorakennuksissa käytettävä vesi otetaan kaupungin vesijohtoverkosta.

Kemikaalit

Desinfiointiaineet (20 l/a) varastoidaan kanistereissa lukittavassa kopissa, jossa on betonilattia.

Polttoaineet

Tilalla on tankkausta varten 5 m³:n muovinen kaksoisvaipalla ja sähköpumppulla varustettu pystysäiliö, joka on asennettu huhtikuussa 2020.

Energian käyttö

Tilan lämpökeskuksen nimellisteho on 500 kW ja se on otettu käyttöön vuonna 2003. Piipun korkeus on 13,5 metriä. Kattilassa poltetaan pääasiassa haketta ja lisäksi pieniä määriä rypsin ja kuminan lajittelujätteitä. Lämpökeskuksella tuotetaan kasvatuskanalan, munituskanalan ja vasikkakasvattamon lämmitys.

Toiminnanharjoittajan mukaan lämpökeskuksesta muodostuva tuhka sekoitetaan lannan joukkoon ja levitetään pellolle.

Liikenne

Liikennettä aiheutuu eläinten, kananmunien, rehujen, kuivikkeiden ja lannan kuljetuksista. Kananmunia haetaan kerran viikossa ja rehuauto käy kaksi kertaa viikossa. Lisäksi teuraseläimiä haetaan noin 20 kertaa vuodessa.

Riskienhallinta ja poikkeukselliset tilanteet

Tilalla on hälyttimiä toimintahäiriöiden varalta. Lisäksi tilalla on aggregaatti ja alkusammutuskalustoa.

Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio

Lähiympäristö ja maankäyttö

Eläinsuoja sijaitsee Uskelanjoen vesistöalueen Rekijoen valuma-alueella (25.003) ja Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella (3). Tilakeskuksen vieressä virtaa Sianoja, mutta muita vesiuomia lähistöllä ei ole.

Lähimmät naapureiden asuinrakennukset ovat noin 200 ja 300 metrin päässä eläinsuojarakennuksista lounaaseen ja länteen.

Toiminnassa muodostuvat jätteet

Kuolleet naudat (3–4 t/a) toimitetaan Honkajoki Oy:lle. Keräilyauto kutsutaan paikalle tarvittaessa. Keräilyä odottavat kuolleet naudat säilytetään vasikkakasvattamon takana olevan asfalttitien vieressä ketomaisella

alueella. Vasikat saatetaan laittaa vanhaan suursäkkiin, mutta muuten keräilyä odottavia nautoja ei yleensä peitetä.

Kananraadot (600 kg/a) poltetaan tilan lämpökeskuksen kattilassa raatoriti-län päällä. Kunnaneläinlääkäri on 15.6.2012 tekemällään päätöksellä hyväksynyt raatojen polton polttolaitoksessa. Polttolaitoksen hyväksyntä raatojen polttoon löytyy Ruokaviraston sivutuoteasetuksen (EY) N:o 1069/2009 mukaisesti hyväksytyjen tai rekisteröityjen laitosten luettelosta (FI-734-RPO-1-2012, Isotalo Hannu).

Hyötykelpoiset jätteet, kuten paperi-, pahvi-, muovi- ja metallijäte, toimitetaan näiden jätelajien keräyspisteisiin. Muovit toimitetaan Salon Hyötykäyttö Oy:lle. Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaisesti vaarallisten jätteiden vastaanottopisteisiin. Tilalla ei synny juurikaan jäteöljyä, sillä huoltoliikkeet tekevät suurimpien koneiden ja laitteiden huollot ja toimittavat jäteöljyt asianmukaiseen keräykseen.

Maaperä ja pohjavesi

Eläinsuojat eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue sijaitsee noin 700 metrin päässä eläinsuojien eteläpuolella (I-luokan pohjavesialue Hirvelä 0225202). Lisäksi noin 1,3 kilometrin päässä eläinsuojien kaakkoispuolella sijaitsee II-luokan pohjavesialue (Hautainkrotit 0225252).

Maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys

Hakijan esityksen mukaan toiminnasta ei ole tarpeen tehdä ympäristönsuojelulain 82 §:n mukaista maaperän ja pohjaveden perustilaselvitystä.

Perusteluna hakija esittää, että tila ei sijaitse pohjavesialueella. Rakennuspaikka on metsäpohjaa (kallion ja kivisen hiekan sekoitusta). Tuotantorakennusten kuntoa tarkkaillaan työn ohella ja korjaustoimenpiteet tehdään, kun ongelmia havaitaan. Pihat on asfaltoitu kaikilta niiltä osin, joilla käsitellään rehua tai lantaa. Tämä helpottaa rehunkäsittelyssä syntyvän jätteen siivoamista lantalaan. Toiminnassa käytettävät kemikaalit ovat lähinnä öljy- ja polttoaineita sekä pesu- ja puhdistusaineita. Käytettävät kemikaalit on varastoitu asianmukaisesti. Polttoainesäiliö huolletaan tarpeen mukaan.

ASIAN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<https://ylupa.avi.fi>) 10.11.–17.12.2020. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Salon kaupungin verkkosivuilla. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, Salon kaupungilta sekä Salon kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Y-vastuualue esittää lausuntoon mm. seuraavaa:

Isotalon kasvattamo hakee ympäristöluvan tarkistamista. Tilalla kasvatettavaksi eläinmääräksi esitetään 400 lihanautaa (6–24 kk), 160 alle 6 kuukauden ikäistä vasikkaa, 13 400 munivaa kanaa ja 40 000 kananuorikkoa. Lausuntoa varten lihanautojen määrä on laskettu siten, että haettava lihanautojen (6–24 kk) eläinmäärä on jaettu kasvatuskuukausien määrällä ja saadusta luvusta laskettu 6–12 kuukauden ja 12–24 kuukauden ikäisten eläinten määrät (133 6–12 kk ja 267 12–24 kk) ja tätä eläinjakaumaa on käytetty arvioitaessa tarvittavaa lantatilavuutta ja lannanlevitysalaa.

Tila sijaitsee Uskelanjokilaakson maakunnallisesti arvokkaalla, tarkistusinventoinnissa valtakunnallisesti arvokkaaksi ehdotetulla maisema-alueella. Aluetta koskee maakuntakaavan merkintä ja määräys:

"Kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeä alue (VSMK). Maisema-arvojen tulee olla lähtökohtana alueelle laadittaville suunnitelmille ja toimenpiteille. Suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla maiseman arvoja turvaavia ja edistäviä ja ottaa huomioon maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet. Maisemaan vaikuttavien suunnitelmien ja hankkeiden (korkeiden rakennelmien) yhteydessä maisemavaikutukset tulee erikseen arvioida. Rakentamisen manneralueella tulee kohdistua aukeamien reunoille olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen ja edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä."

Jos toiminnan muutos edellyttää rakennusten tai muiden avoimeen maisemaan näkyvien rakenteiden rakentamista, maaston muotoilua tai puiden kaatamista, sillä voi olla vaikutusta kulttuurimaisemaan.

Luonnonsuojelun näkökulmasta alueen luonnonolosuhteissa ei ole ilmennyt muutoksia aiempaan. Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse arvokkaita luontoalueita.

Eläinsuoja sijaitsee Saaristomeren pintavesien toiminta-alueella. Eläinsuoja sijaitsee Rekijoen valuma-alueella. Rekijoen ekologinen tila on tyydyttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila. Eläinsuojan rakentaminen ei saa lisätä vesien kuormitusta eikä heikentää eläinsuojan ja sen lannan levitykseen käytettävien peltojen valuma-alueilla sijaitsevien vesistöjen ekologista tilaa. Kokonaisuutena arvioiden vesien tilan pitää kohentua siten, että vesien hyvä tila saavutetaan vesienhoitosuunnitelmassa asetetussa aikataulussa. Vesistöalueiden ekologisen tilan arviointi perustuu

päivitettyyn ekologisen tilan luokitteluun (ehdotus 2019), joka on tehty osana vesienhoitosuunnitelman päivittämistä. Vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamisen kannalta on keskeistä, ettei korkeiden ja arve-luttavan korkeiden fosforilukujen pelloille levitetä lantaa.

Toiminta ei sijoitu pohjavesialueelle. Lähimmät pohjavesialueet ovat tuo-tantorakennuksista noin 700 metriä etelään sijoittuva Hirvelä (I) ja muu ve-denhankintaan soveltuva pohjavesialue Hautalankrotit noin 1,3 km etelä-kaakossa.

Eläinsuojan pohja- ja lantavarastorakenteiden tulee olla vesitiiviitä ja kestä-viä. Hakemuksessa ei ole eritelty eri lantatyyppejä, mutta olettaen, että ja-kauma noudattaa vuoden 2019 määräaikaistarkastuksella todettuja ja-kaumia, lietelannalla on 140 nautaa ja loput naudat sekä siipikarja ovat kui-vike- ja kuivalantajärjestelmällä. Näin olettaen lietelantatilavuutta tulee olla vähintään 1 655 m³ ja kuiva- ja kuivikelannan varastointitulavuutta vähin-tään 5 520 m³.

Lantaa levitettäessä talousvesikaivojen ja lähteiden ympärille tulee jättää riittävät suoja-alueet, joille ei levitetä lantaa eikä orgaanisia lannoitevalmis-teita. Mikäli pelto on viettävää, tulee kaivon yläpuolelle jättää vähintään 100 metriä leveä alue, jolle ei levitetä lantaa. Lietelantaa ei saa levittää luo-kitellulle pohjavesialueelle. Kuiva- ja kuivikelannan levittäminen pohjave-den hyvin vettä läpäisevälle muodostumisalueelle on pääsääntöisesti kiel-letty. Kiellosta voidaan poiketa, jos toiminnanharjoittaja on riittävin maape-räselvityksin osoittanut, että pohjavesialueella olevalla peltoalueella on riit-tävän paksu vettä heikosti läpäisevä maakerros (esimerkiksi savikerros) eikä lannan levityksestä voi muutoinkaan aiheutua pohjaveden pilaantumi-sen vaaraa.

Polttonesteiden varastoinnin osalta lupamääräysten tulee pohjata oppaa-seen "Kemikaalivuotojen ja sammutusjätevesien hallinta" (Tukes 2019).

Toiminnanharjoittajan tulee varautua ammoniakkipäästöjen vähentämiseen seuraamalla parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja lainsäädän-töä.

Toiminnassa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston asetuksen keski-suur-ten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuk-sista (1065/2017) vaatimukset.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine lausunnosta. Vastinetta ei ole annettu.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristölupa

Aluehallintovirasto muuttaa Isotalon kasvattamo Oy:n kiinteistöillä Nurmela 734-700-4-83, Kantola 734-700-4-95 ja Yliheikkilä 734-700-4-101 sijaitsevan eläinsuojan ympäristöluvan (nro 47/2010/3, dnro ESAVI/302/04.08/2010) lisäten lupamääräyksen 1a. ja muuttaen lupamääräyksiä 1., 7., 12., 13., 14. ja 18.

Lupa koskee enintään 400 lihanaudan (6–24 kk), 160 alle 6 kuukauden ikäisen vasikan, 13 400 munivan kanan ja 40 000 kananuorikon eläinsuojaa.

Ikäjakaumakohtaisia eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä edellä mainitun eläinmäärän yhteistä lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Uudet ja muutetut lupamääräykset

Toiminnan sijainti

- 1a. Toiminta tulee sijoittaa tilalle olemassa oleviin eläinsuojarakennuksiin hakemuksessa esitetyn mukaisesti.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

1. Eläinsuojien toiminnassa muodostuva lanta, pesuvedet ja muut jätevedet sekä säilörehun puristeneste on varastoitava vesitiiviistä materiaalista tehdyissä varastoissa.

Lannan varastointitilavuuden tulee olla riittävä 12 kuukauden aikana kertyneen lannan varastointiin. Luvan mukaisella enimmäiseläinmäärällä on, pesuvedet huomioon ottaen, oltava vähintään 1 700 m³ lietesäiliötilavuutta ja 5 600 m³ kuivikelantalatilavuutta. Varastointitilan mitoituksessa otetaan huomioon myös kuivikepohjat.

Kiinteästi kattamattomiin lietesäiliöihin on säiliön tilavuuteen lisättävä ylimääräistä säiliökorkeutta vähintään 300 mm säiliön yläreunan tasosta. Lietesäiliöissä tulee olla säiliön alapäin täyttää varten tarpeelliset rakennelmat ja laitteet. Kattamaton lietesäiliö tulee aidata verkolla, jonka silmäkoko on enintään 100 mm.

Lannan hyödyntäminen

7. Lanta on hyödynnettävä lannoitteena pellolla. Luvan mukaiselle enimmäiseläinmäärälle (400 lihanautaa (6–24 kk), 160 alle 6 kuukauden ikäistä vasikkaa, 13 400 munivaa kanaa ja 40 000 kananuorikkoa) on oltava käytettävissä lannan levitykseen soveltuvaa peltoa vähintään 323 hehtaaria. Lantaa voidaan tämän lisäksi toimittaa käsiteltäväksi laitokseen, jolla on

ympäristölupa lannan hyödyntämiseen. Lannan vieminen jatkokäsittelyyn lantaa hyödyntävään laitokseen vähentää vastaavasti levitysalan tarvetta.

Toiminnanharjoittajalla tulee olla jatkuvasti käytettävissä lannan levitykseen soveltuvaa peltoa eläinmäärään nähden riittävästi siten, että lantaa ei levitetä fosforiluokaltaan korkeille eikä arveluttavan korkeille pelloille.

Jätteet ja jätehuolto

12. Kuolleet nautaeläimet on toimitettava mahdollisimman nopeasti käsiteltäväksi laitokseen, jonka luissa kyseisen jätteen vastaanotto ja käsittely on hyväksytty. Keräilyä odottava eläinjäte tulee säilyttää siten, ettei se aiheuta terveyshaittaa eikä vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle.

Tilalla saa polttaa tilalla syntyvä, normaalia kuolleisuutta vastaava määrä siipikarjasta peräisin olevaa eläinjätettä, kun se poltetaan tätä tarkoitusta varten hyväksytyssä polttolaitteistossa. Polttoa odottava siipikarjaeläinjäte tulee säilyttää tarkoitukseen soveltuvassa kylmävarastossa.

13. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvät jätteet on varastoitava siten, ettei varastoinnista aiheudu epäsiisteyttä, haju- tai terveyshaittaa tai maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Hyödyntämiskelpoiset jätteet, kuten paperi-, pahvi- ja muovijäte sekä metalliromu, tulee toimittaa hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn. Toiminnassa muodostuvat vaaralliset jätteet on varastoitava ennen poiskuljetusta lukitussa ja katetussa tilassa sekä toimitettava ko. jätteiden vastaanottopaikkaan. Muutoin jätteen käsittelyssä on noudatettava kaupungin jätehuoltomääräyksiä.

Polttonesteiden ja kemikaalien varastointi

14. Polttonestesäiliön tulee olla kyseisen polttoaineen varastointiin hyväksytty ja sen kunto tulee tarkastaa kymmenen vuoden välein tai tarkastuksessa laadittuun pöytäkirjaan kirjattuun määräaikaan mennessä. Tankkaus- ja täyttöalueen tulee olla tiiviis ja muotoiltu siten, että mahdolliset vuodot eivät valu maaperään ja että ne voidaan ottaa talteen. Varastointipaikan läheisyyteen on varattava riittävä määrä imeytysainetta mahdollisen vuodon imeyttämistä varten. Polttonestesäiliön sekä tankkaus- ja täyttöpaikan tiiviyttä tulee tarkkailla säännöllisesti ja korjata viivytyksettä niissä havaitut puutteet ja vauriot.

Vaaralliset kemikaalit on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa tiiviissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla siten, että aineita ei voi päästä vahinkotapauksessakaan viemäriin tai ympäristöön. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee noudattaa kunkin valmisteiden käyttöturvallisuusohjetta.

Raportointi

18. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Edellistä vuotta koskeva yhteenveto kirjanpidosta tulee toimintaa valvontaviranomaiselle (Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- tiedot eläinmääristä,
- tiedot lietelannan ja kuivikelannan määristä (m³ tai t),
- levityspeltojen pinta-ala (ha),
- jäljennökset uusista tai muutetuista lannan vastaanottosopimuksista,
- tiedot kuolleitten eläinten määristä ja jätteistä (kg tai t/a), sekä niiden käsittelytavoista ja toimituspaikoista,
- rakenteiden kunnon tarkkailut ja tehdyt korjaukset sekä
- tiedot eläinsuojan toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista sekä niiden aikana syntyneistä päästöistä ja jätteistä.

Kirjanpitolietojen tulee sisältää myös tiedot veden, sähköenergian, polttoainien ja rehun kulutuksista.

Kirjanpitolietojen tulee olla valvontaviranomaisen tarkistettavissa tilalla ja tietoja on säilytettävä tilalla vähintään kuusi vuotta. Raportointi tulee soveltuvin osin tehdä sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään valvontaviranomaisen tarkemmin ohjeistamalla tavalla.

Päätöksen täytäntöönpano

Toiminnan aloittaminen

Tämän päätöksen mukaisen toiminnan saa aloittaa, kun päätös on lainvoimainen. Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla (ympäristönsuojelulaki 198 §).

Valitettaessa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tarvitaan valituslupa (ympäristönsuojelulaki 190 § 1 mom.). Mahdollinen valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei estä päätöksen täytäntöönpanoa. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos korkein hallinto-oikeus kieltää täytäntöönpanon. (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 122.2 §)

Korvautuvat päätökset

Tällä päätöksellä korvataan Etelä-Suomen aluehallintoviraston 17.9.2010 antaman päätöksen (nro 47/2010/3, dnro ESAVI/302/04.08/2010) lupamääräykset 1., 7., 12., 13., 14. ja 18.

PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Hakemus koskee ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaista Isotalon kasvatamo Oy:n eläinsuojan toiminnan muuttamista eläinlajien ja niiden määrien osalta. Hakemus on käsitelty lain 89 §:n mukaisesti. Nykyisen toiminnan osalta luvan myöntämisen edellytykset on ratkaistu Etelä-Suomen aluehallintoviraston 17.9.2010 myöntämässä ympäristöupapäätöksessä (nro 47/2010/3, dnro ESAVI/302/04.08/2010). Muuttuvan toiminnan osalta luvan myöntämisen edellytykset on harkittava ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan. Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain, jätelain ja luonnonsuojelulain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä sen, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Harkintaan on vaikuttanut myös lupakäsittelyn aikana saatu lausunto. Lähtökohtana ratkaisussa on ollut lupahakemus ja hakijan esittämät toimenpiteet haittojen vähentämiseksi. Annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta toiminta täyttää edellä mainittujen säädösten vaatimukset.

Hakemukseen ei sisälly uusien eläinsuojarakennusten rakentamista, vaan eläinmäärän lisäys toteutetaan olemassa oleviin eläinsuojoihin. Muuttuvasta toiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta rasitusta. Eläinsuoja ei sijaitse pohjavesialueella. Toiminta on mahdollista järjestää siten, että se ei aiheuta terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Tämän päätöksen mukaisesti harjoitettuna toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle.

Toiminta täyttää jätelain vaatimukset jätteiden määrän vähentämisestä ja jätteiden hyödyntämisestä. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski. Toiminnassa käytetään parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia ratkaisuja ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi sekä parhaita käytäntöjä, joilla vähennetään toiminnan aiheuttamia haittoja ja niiden riskejä ympäristöön.

Lupamääräykset huomioon ottaen toiminnasta ei aiheudu päästöjä vesiin eikä se siten vaaranna Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren -vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2016–2021 asetettuja tavoitteita. Vesienhoidon ympäristötavoitteena suunnittelukaudella 2016–2021 on, että vesien tilan heikkeneminen estetään ja vuoteen 2021 tai viimeistään vuoteen 2027 mennessä saavutetaan hyvä tila. Päätöksessä on määrätty rakenteiden tiiveysvaatimuksista sekä lannan käsittelystä ja hyödyntämisestä. Lannanlevitys korkean ja arveluttavan korkean fosforiluokan pelloilla on kielletty.

Hakemuksessa ilmoitettu energiantuotantoyksikön polttoaineteho on 0,5 MW, joten eläinsuojaa koskevan hakemuksen käsittelyssä ei sovelleta valtioneuvoston asetusta (1065/2017) keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista.

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014), jossa on annettu yksityiskohtaiset määräykset eläinsuojatoiminnan harjoittamisesta siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumista.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Lupamääräykset ovat tarpeen maaperän, pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi sekä lähiympäristölle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon laitoksen sijainti, sen yhteys muihin toimintoihin, toiminnasta aiheutunut haitta, toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen todennäköisyys, onnettomuusriski, lähialueen asutuksen ja taajama-alueiden läheisyys sekä ympäristönsuojelulain vaatimus käyttää toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Luparatkaisussa on sovellettu valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) sekä soveltuvien osin otettu huomioon ympäristöministeriön ohje kotieläintalouden ympäristönsuojelusta (1/2010).

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Jätteen käsittelyä ja raportointia koskevat määräykset ovat jätelain ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisia.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1a.

Toiminta voidaan sijoittaa olemassa oleviin eläinsuojarakennuksiin, joten heikentävää vaikutusta kulttuurimaisemaan ei synny.

Lupamääräys 1.

Lietelannan ja kuivikelannan varastoinnista tilalla ei saa aiheutua haittaa ympäristölle. Lannan käsittelyn tulee tapahtua eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) mukaisesti.

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta edellyttää, että tilalla, jolla kertyy lantaa tuotantoeläinten pidosta, tulee olla lannan varastointitila (lantala), joka mitoitetaan vuosittain varastoitavan lannan määrän mukaan. Riittävän suurilla

lantavarastoilla lannan levitys voidaan keskittää sekä viljelyn että ympäristöhaittojen ehkäisyn kannalta parhaaseen aikaan.

Lupamääräys 7.

Lannanlevitystä koskevalla lupamääräyksellä varmistetaan, että lannan tuottaja huolehtii jätelain mukaisesti riittävässä määrin siitä, ettei jätteestä tai jätehuollosta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Vaatimus peltoalan vähimmäispinta-alasta perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen fosforilannoitustarpeeseen ympäristöministeriön ohjeen kotieläintalouden ympäristönsuojelusta (1/2010) mukaisesti. Hakemuksen mukaan toiminnanharjoittajan käytettävissä oleva peltoala on riittävä.

Lupamääräykset 12. ja 13.

Lupamääräykset on annettu jätteiden määrän vähentämiseksi, asianmukaisen jätehuollon järjestämiseksi ja jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Lupamääräyksellä 12 varmistetaan tilalla kuolleiden eläinten asianmukainen hävittäminen ja ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täyttyminen sekä ehkäistään mahdollisten eläintautien leviäminen tilan ulkopuolelle. Eläinperäisen jätteen käsittely on järjestettävä ja toteutettava sivutuoteasetuksen mukaisesti ja sivutuoteasetuksen valvonnasta vastaavan viranomaisen hyväksymällä tavalla.

Lupamääräykset perustuvat jätteistä annettuun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 7 §:ään, jonka mukaan jäte on pakattava siten, että jätteen säilyttämisestä ja kuljettamisesta ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle ja että jätteelle voidaan järjestää sen laadun mukainen käsittely.

Jätteiden asianmukaisella käsittelyllä ja varastoinnilla sekä niiden toimittamisella asianmukaiseen käsittelyyn voidaan estää ennakolta haitallisten vaikutusten syntyminen. Vaarallisten jätteiden toimittaminen asianmukaiseen käsittelyyn vähentää niiden aiheuttamia terveyteen ja ympäristöön kohdistuvia riskejä. Jätelain 8 §:n mukaan on ensisijaisesti vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on ensisijaisesti pyrittävä toimittamaan laitokseen, jossa hyödynnetään jätteen sisältämä aine käyttämällä se uudelleen tai kierrättämällä se erilaisina tuotteina. Toissijaisesti jäte voidaan hyödyntää energiana, jos se ominaisuuksiensa puolesta siihen soveltuu. Jätteiden käsittely on suunniteltava ja järjestettävä niin, että jätteestä päätyy mahdollisimman vähän loppusijoitukseen.

Lupamääräys 14.

Polttoaineen ja kemikaalien varastointia koskevat velvoitteet ovat tarpeen maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi esimerkiksi mahdollisessa vahinkotilanteessa. Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä eikä muutakaan ainetta siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Riittävällä suojauksella ja imeytysaineiden käytöllä maaperän pilaantuminen voidaan ehkäistä myös mahdollisessa vahinkotilanteessa.

Lupamääräys 18.

Kirjanpitoa ja raportointia koskeva määräys on tarpeen toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja mahdollisten ympäristövaikutusten toteamiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella valvontaviranomainen voi seurata luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannanlevitysalojen kirjaamisella ja raportoisella varmistetaan, että käytössä olevien lannan levitysalojen määrä on aina riittävä suhteessa toiminnassa syntyvään lannan määrään.

VASTAUS LAUSUNNOSSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnossa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO**Päätöksen voimassaolo**

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 11–12, 14–17, 20, 48–49, 51–53, 58, 62, 65, 66, 83, 87, 89, 94, 123, 170, 190–191, 198 §
 Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 1, 14–15, 19 §
 Jätelaki (646/2011) 8, 12–13, 15–17, 28, 29, 72, 91, 118–119, 120 §
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4, 7–9, 20 §
 Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 2 865 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2021 annetun valtioneuvoston asetuksen (1121/2020) mukaisesti. Asetuksen 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on vireillä tämän asetuksen voimaan tullessa, peritään maksu tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Hakemuksen vireilletuloaikana voimassa olleen aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan vähintään 400 liha- ja naudan eläinsuojaa koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 9 550 euroa.

Asetuksen liitteen mukaan lupamääräysten muuttamista (ympäristönsuojelulain 89 §) koskevasta päätöksestä peritään maksu, jonka suuruus on 30 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Isotalon kasvattamo Oy
Salon kaupunki
Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Salon kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla <https://ylupa.avi.fi>. Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Salon kaupungin verkkosivulla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Arja Johansson ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Seija Virolainen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **1.3.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>